

עד שנחזור הנה, אפילו אם זה ייקח לנו שנה שלמה.
לילה אמרה "סטפקה, ואם נפגוש אינדיאנים?"
"מה שנוגע לאינדיאנים" ענה סטפקה "אז את שבטי

אינדיאנים ניקח בשבי."
"ואלה שלא ירצו ללכת לשבי?" שאלתי.
"מי שלא ירצה" ענה סטפקה "אותם לא ניקח שבי."
לילה אמרה "אביא מקופסת חסכון שלי שלושה רובלים.
אני חושבת שהכסף הזה יספיק לנו."
סטפקה אמר "שלושה רובלים יספיקו, כי כסף נחוץ לנו
רק לפיצוחים וממתקים. בנוגע לאוכל, אנחנו נהרוג בדרך
חיות קטנות ואת הבשר שלהן נצלה במדורה."
סטפקה רץ למחסן והביא משם שק גדול מקמח. לשק זה
התחלנו להכניס דברים הנחוצים לדרך ארוכה. הכנסנו

המסע סביב העולם

מ.זושצ'נקו
ציורים ס. בידרניקובי

כשהייתי בן שש לא ידעתי כי לעולם צורה של כדור. אבל
סטפקה, בן בעלת הבית הכפרי ששם בילינו בקיץ, הסביר
לי מה זה העולם. הוא אמר:
"העולם הוא עגול, ואם תלך ישר כל הזמן, תחזור למקום
שממנו יצאת."

וכשאני לא האמנתי, נתן לי מכה בישבן והוסיף: "בקרוב
אצא למסע סביב לעולם עם אחותך לילה. אין לי עניין
ללכת עם טיפשים."

אבל אני רציתי לצאת למסע ולכן נתתי לסטפקה אולר
במתנה.

האולר מצא חם בעיני סטפקה והוא הסכים שאצטרף
למסע סביב העולם.

בגן קרא סטפקה לאסיפה גדולה של הנוסעים ושם אמר
לי וללילה "מחר, אחרי שההורים שלכם ייסעו העירה,
ואמא שלי תלך לנהר לכבס שם, אנו נעשה מה שחשבנו.
נלך ישר וישר, מעל הרים ומדבריות. ונלך כל הזמן ישר

שם לחם וסוכר וחתיכת שומן, ואחר כך הכנסנו כלים שונים - צלחות, קנקנים, מזלגות וסכינים. אחרי שיקול נוסף הכנסנו גם עפרונות צבעוניים, פנס חשמלי, קערה מחמר וזכוכית מגדלת להדלקת מדורה.

וחוץ מזה שמנו בשק שני שמיכות וכרית מהספה. נוסף לכך לקחנו קלע, חכה ורשת לתפיסת פרפרים טרופיים.

ולמחרת, כאשר ההורים שלנו נסעו העירה ואמו של סטפקה הלכה לנהר לכבס לבנים, עזבנו את פיאסקי, הכפר שלנו.

הלכנו דרך היער. מקדימה הלך טוזיק, הכלב שלנו. אחריו סטפקה עם השק העמוס על ראשו. אחרי סטפקה הלכה לילה עם חבל קפיצה. ואני הלכתי אחרי לילה, עם הקלע, רשת פרפרים וחכה.

הלכנו קרוב לשעה. בסוף אמר סטפקה: "השק כבד כמו שד. ולא אשא אותו לבדי. נתחיל לשאת אותו לפי התור." ואז לילה לקחה את השק. אך היא לא נשאה אותו הרבה זמן, כי לא היה לה כוח. היא זרקה את השק על הארץ ואמרה "עכשיו שמישקה ישא אותו."

כששמו עלי את השק נאנחתי בהתפלאות, כי התברר לי שהשק כבד מאוד.

ועוד יותר התפלאתי כשניסיתי ללכת עם השק הזה בדרך. השק הרכין אותי לאדמה ואני, כמו מטוטלת, נעתי

מצד לצד, עד שבסוף נפלתי, יחד עם השק, לתוך תעלה. וגם נפלתי לתעלה בצורה משונה. בהתחלה נפל לתעלה השק, ואחרי השק, ישר על כל התוכן שלו, גם אני נפלתי. ולמרות שהייתי קל משקל, בכל זאת הצלחתי לשבור את כל הצלחות, הקומקומים וקערת החמר.

סטפקה ולילה צחקו מאוד כשראו איך אני מתגלגל בתוך התעלה. ואפילו לא כעסו עלי כשראו איזה שברים גרמתי עם הנפילה שלי.

סטפקה תפס את טוזיק הכלב ורצה להכין אותו לנשיאת המשא, אך שום דבר לא יצא מזה, כי טוזיק לא הבין מה רוצים ממנו. וגם לנו לא היה לגמרי ברור איך להכין את טוזיק לנשיאה.

טוזיק ניצל את הלבטים שלנו, נשך בשק, ובמכה אחת בלע את חתיכת השומן.

אז סטפקה רצה שכולנו ביחד נשא את השק. תפסנו את הפינות והרמנו אותו, אבל זה היה כבד ולא נוח. ובכל זאת הלכנו עוד כשעתיים. בסוף יצאנו לרחבת היער. כאן סטפקה החליט לעשות הפסקה. הוא אמר "כל פעם שננוח או נלך לישון, אני אשכב עם רגליים באותו הכוון שבו אנו צריכים להמשיך ללכת. כל הנוודים עשו כך והודות לזה לא סטו מהדרך הישרה שלהם."

וסטפקה התיישב ליד הדרך והושיט את רגליו קדימה. פתחנו את השק והתחלנו לאכול. אכלנו לחם מרוח

בסוכר. ואז התחילו צרעות להסתובב סביבנו. ואחת מהן, שכנראה רצתה לטעום מהסוכר שלנו, עקצה אותי בלחי. הלחי שלי התנפחה מיד כמו כיסן. לפי עצתו של סטפקה שמתתי על זה אזוב, אדמה לחה ועלים.

לפני שהלכנו הלאה, סטפקה הוציא מהשק כמעט הכל מה שהיה שם, וכך היה קל יותר ללכת.

הלכתי אחרון, בוכה ומילל. הלחי שלי צרבה וכאבה.

גם לילה לא שמחה מהנדידה. היא נאנחה ודיברה על חזרה הביתה. היא הזכירה שגם בבית היה טוב ויפה.

אך סטפקה אסר עלינו לחשוב על כך. הוא אמר "אם מישהו שידבר על חזרה הביתה, אקשור אותו לעץ

ואשאיר כמזון לנמלים."

המשכנו במצב רוח רע. רק לטוזיק לא היה אכפת. הוא הרים את זנבו ורץ אחרי ציפורים ובנביחות שלו הוסיף

רעש מיותר לנדידה שלנו.

בסוף התחיל להחשיך.

סטפקה זרק את השק על האדמה והחלטנו ללון.

אספנו זרדי עץ למדורה וסטפקה הוציא מהשק זכוכית מגדלת, כדי להדליק מדורה. רק שאז כבר לא נראתה

השמש בשמיים. סטפקה קיבל מצב רוח רע. גם אנחנו התעצבנו. אכלנו קצת לחם ונשכבנו בחושך.

סטפקה נשכב עם רגליים קדימה ואמר כי למחרת יהיה לנו ברור באיזה כוון ללכת.

העולם נבדל ממסע אחר בכך שהכל חוזר על עצמו, כי
העולם הוא עגול."
מאחור נשמעה חריקת גלגלים. זה דוד כלשהו נסע
בעגלה ריקה.
סטפקה אמר "כדי להחיש את המסע וכדי מהר יותר
לעבור סביב לעולם, כדאי לנו לעלות על העגלה הזו."

ביקשנו שיסיעו אותנו. הדוד הטוב עצר את העגלה
והסכים שנעלה. עכשיו נסענו מהר. ונסענו פחות משעה.
ואז ראינו לפנינו את הכפר שלנו, פיאסקי. סטפקה פתח
פה בהתפעלות ואמר "הנה כפר מאוד דומה לכפר
פיאסקי שלנו. כך קורה בזמן מסע סביב העולם."
אבל סטפקה התפלא עוד יותר כשהגענו לכפר ועצרנו.

מהר מאוד סטפקה נרדם. גם טוזיק התחיל לנחור. אבל
לילה ואני לא יכולנו להירדם הרבה זמן. היער ורעש
העצים הפחידו אותנו.
לילה חשבה שהענף היבש תחת ראשה הוא נחש, ומפחד
רעדה ממש. ואצטרובל שנפל מעץ הפחיד אותי כל כך
שקפצתי כמו כדור.
אך בסוף נרדמנו.

התעוררתי כי לילה ניערה אותי בכתפיים. היה בוקר
מוקדם ושמש עדיין לא עלתה.
לילה אמרה "מישקה, בזמן שסטפקה ישן, הבה ונסובב
את רגליו לכוון שני. אחרת הוא יוביל אותנו מי יודע לאן."
הסתכלתי על סטפקה. הוא ישן עם חיוך קל על שפתיים.
תפסנו את רגליו וסיבבנו אותם כך שהראש שלו עשה
סיבוב. וסטפקה אפילו מכך לא התעורר. רק נאנח תוך
שינה, הניע ידיים ומלמל "איך, הנה, אלי...". כנראה חלם
שאינדיאנים התנפלו עליו והוא קורא לנו לעזרה.
התחלנו לחכות שסטפקה יתעורר. הוא התעורר עם קרני
שמש הראשונות, הביט על רגליו ואמר "מזלנו ששכבתי
עם רגלים כמו שצריך. אחרת לא היינו יודעים לאיזה כוון
ללכת. והודות לרגליים שלי לכולנו ברור לאן צריך ללכת."
וסטפקה הניף את ידו ישר לדרך שבה הלכנו אתמול.
אכלנו לחם ויצאנו לדרך. הדרך הייתה מוכרת. וסטפקה
ממש פתח פה בהפתעה. אך בכל זאת אמר "מסע סביב

ירדנו מהעגלה.
לא היה ספק. זו הייתה תחנת הרכבת שלנו, ובדיוק אז
התחיל לנסוע קטר.
סטפקה לחש "האם עברנו סביב העולם?"
לילה גיחכה וגם אני צחקתי. ואז ראינו בתחנה את
ההורים שלנו ואת סבתא שלנו. הם רק כרגע ירדו
מהרכבת. ויחד אתם ראינו את הניאניה שלנו שבבכי
סיפרה דבר מה.
רצנו אל ההורים. וההורים צחקו משמחה כשראו אותנו.
ניאניה אמרה "אוי ילדים, ואני חשבתי שטבעתם אתמול."
ולילה אמרה "אילו טבענו אתמול, לא היינו יכולים לצאת
למסע סביב העולם."
אמא אמרה "מה אני שומעת! צריך להעניש אותם."
ואבא אמר "כל טוב שנגמר טוב."
סבתא הורידה ענף ערבה ואמרה "אני מתנדבת להעניש
את הילדים. אבל את מישקה תעניש אמא. את לילה אני
לוקחת על עצמי.
אבל אבא אמר "לא כך! זו שיטת חינוך מיושנת. זה לא
מביא כל תועלת. ילדים הבינו, גם בלי עונש, איזה שטויות
עשו."
אמא נאנחה ואמרה "הילדים שלי טיפשים. הולכים למסע
סביב כדור הארץ בלי לדעת לוח כפל וגיאוגרפיה. משהו
כזה!"

אבא אמר "לדעת לוח כפל וגיאוגרפיה לא מספיק. כדי לצאת למסע סביב כדור הארץ צריך לפחות חמש שנים של לימודים גבוהים. צריך לדעת כל מה שמלמדים שם כולל קוסמוגרפיה. ואלה שיוצאים למסע כזה בלי ידע, מגיעים לתוצאות רעות וראויים לרחמנות."

ואחרי הדברים האלה הלכנו הביתה. וישבנו לאכול. ההורים שלנו צחקו ונאנחו כששמעו את הסיפור על ההרפתקה של אתמול.

ומה שנוגע לסטפקה, אז אמא שלו סגרה אותו בחדר אמבטיה ושם הנודד הגדול בילה יום שלם. ולמחרת היא שחררה אותו. ושיחקנו אתו כאילו לא קרה דבר.

צריך רק לספר כמה מילים על טוזיק. טוזיק רץ אחרי העגלה כל הזמן והתעייף מאוד. כשהגיע הביתה נכנס למחסן וישן עד הערב. ובערב אכל, ושוב נרדם.

ומה שהוא ראה בחלומו יישאר טמון בחשכת אי-וודאות.